םג.

לימא קסברי אחרים יאינה לשחיטה אלא

בסוף וכדרבא דאמר רבא עדיין היא מחלוקת

הילכך הקדים מולין לערלים מולין חיילי

ערלים לא חיילי הקדים ערלים למולין ערלים חיילי מולין לא חיילי אמר ירבה לא לעולם

קסברי אחרים אישנה לשחימה מתחלה ועד

סוף והכא במאי עסקיגן כגון שגמר בלבו

לתרווייהו בין למולין בין לערלים והוציא בפיו

לערלים ולא הספיק לומר למולין עד שנגמרה

שחיטה בערלים ובהא פליגי דר"מ סבר לא

בעיגן פיו ולבו שוים ורבגן סברי בעיגן פיו ולבו

שוים וקסבר ר' מאיר לא בעינן פיו ולבו שוין

ורמינהו שבהמתכוין לומר תרומה ואמר מעשר

מעשר ואמר תרומה יאו שאיני נכנם לבית זה

ואמר לזה שאיני נהנה לזה ואמר לזה לא אמר

כלום עד שיהו פיו ולבו שוין אלא אמר אביי

רישא דאמר סימו ראשוו למוליו וסימו שני אף

לערלים דבסימן שני גמי פתיכי ביה מוליו

סיפא דאמר סימן ראשון לערלים סימן שני

למולים דבסימן ראשון הא לא פתיכי ביה

מולין ור' מאיר למעמיה דאמר סמפגלין בחצי

מתיר ורבנן למעמייהו דאמרי יאין מפגלין בחצי מתיר: מתנל' סיהשוחט את הפסח על

החמץ עובר בלא תעשה ר' יהודה אומר אף

התמיד רבי שמעון אומר יהפסח בארבעה

עשר לשמו חייב ושלא לשמו פמור יושאר

כל הזבחים בין לשמן ובין שלא לשמן פמור

יובמועד לשמו פמור שלא לשמו חייב ושאר סובמועד

כל הזבחים בין לשמן בין שלא לשמן חייב

א ומיי׳ פ״א מהל׳ פסולי ומדשין הל' יח ופ"ד מהל' שחיטה הל' יג]: מהכי שנויעם הכי יון. בח ב מיי פ"ד מהלי תרומות הלי טו סעיף מה: במ ג מיי פ״ב מהל׳ שבועות הלי י״ה סמג לאוין רמא טוש״ע סמג מווץ לינט סעיף א:
י"ד סימן רי סעיף א:
ל ד מי" פט"ז מהלכות
פסולי מוקדשין הלי ח:
לא ה מי" פ"א מהלי ה מיי' פ"א מהלי ק"פ הל' ה:

רבינו חננאל נימא קסברי אחרים אינה

אמר הריני שוחט למולין . ולערלים אסוף שחיטה . קא מכוון דאמר שוחט, ואינה לשחיטה אלא לבסוף ובסוף שחיטה רווחא לערלין למיחל, . לפיכר הפסח ההוא כשר. מחלוקת. ועיקר שמעתא דרבא בשחיטת קדשים פ״ב דתנן הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים הרי זו תמורת עולה דברי ר' מאיר, ר' יוסי אמר אם לכך . נתכוון וכו', איבעיא להו נתכוון וכוי, איבעיא להו הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים לחצות מאי, אמר ר' מאיר מי דכיוז דאית ליה רווחא מהשתא ועד לחצות חיילן תרוייהו, או דלמא בהא נמי פליג רבי מאיר משום דלאימה חיילא לכי מוזיא חצות, הא בההיא שעתא חיילה לה תמורת עולה וליח לה לחמורת שלמיח רווחא למיחל. אמר אביי היא היא, רבא אמר רהאי ומי פליג ר' מאיר מטיא חצות, ההיא עת רחקה, הא בההיא שעתא חילה לה תמורת עולה ולית ליה לתמורת שלמים רווחא למיחל. אמר רבא לעולם קסברי אחרים ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף ובגמר בלבו למולין ולערלים והוציא בפיו לערלים, דלא הספיק מאיר סבר לא בעינז פיו ולבו שוין, אלא כיון שהוציא בפיו ערלים לא חיישינז במה שהיה בלבו. הילכך פסול. ורבנן סברי בעינן פיו ולבו שוין. ומותיב אביי המתכוין לומר תרומה ואמר מעשר ואמר שלמים, שאיני נכנס ואטו שינ..., לבית זה ואמר לזה, נתכוין לומר שאיני נהנה לזה ואמר לזה לא אמר כלום עד שיהא פיו ולבו שוין. קשיא הדא מתני׳ לרבי מאיר, דהא סתמא היא וקיימא לן סתם מתני׳ רבי מאיר. ופירק אביי רישא כגון ששחט סימן ראשון למולין וסימן שני למולין ולערלים דפתיכי מולין בכולה שחיטה. ביי , --מיפא דאמר סימן ראשון י. לערלים וסימן שני ורבי מאיר לטעמיה דאמר מפגלין בחצי מתיר. וכיון הזבח. אם פיגל באחד מהז שהוא חצי המחיר הרי זה פיגול, כדתנן פיגל בקומץ

לימא קסברי אחרים אינה לשחימה אלא לבסוף וכדרבא וכו'. בפ׳ שני דובחים (ד׳ ל.) פליגי אביי ורבא אליבא דר״מ דאביי אמר בלחלו' מודה ר' מאיר ורבא אמר עדיין היא מחלוקת והתם נמי סבר ר' מאיר תפוס לשון ראשון ולחלות מפרש בקונטרס חליה תמורת עולה וחליה תמורת שלמים א

ונראה כפירוש ר"ח דמפרש לחלות לחצי היום יחולו שניהם וקאמר אביי דהתם מודה ר"מ כיון דבשעת אמירה אינת חלים ולחצי היום יחולו שניהם ורבא סבר דאפילו התם פליג רבי מאיר כמו בשחיטה דאינה אלא לבסוף דאין כאן אלא משהו אחד לחול לשניהם מאיר חייל קמא ולהכי לערלים ולמולים ערלים חיילי דאמרינו תפום לשון ראשון אבל אי ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף כיון שיש שהות מממפה יעד סוף כין עע ביאמ לשניהם לחול חיילי תרווייהו ולא אמרינן תפום לשון ראשון אלא דוקא אי אמרינן אינה לשחיטה אלא לבסוף דאין להם שהות לחול לשניהם כדפרי׳ ולא דמי לממורת עולה וממורת שלמים דיותר אמרינן תפוס לשון ראשון כי לא אמר לחלות שיש לשניהם שהות לחול מכי אמר לחלות דהתם כיון דאמר תמורת עולה ואפילו חליה פשטה בכולה ותו לא מלי חייל תמורת שלמים אבל מולים וערלים כי אמרי ישנה לשחיטה כו' הואיל ויכולים לחול זה אחר זה חיילי תרוייהו אף על גב דסבירה ליה בעלמה תפום לשון ראשון: ולא הספיק לומר למולים בו'. תימה לרשב"ח ח"כ מחי חירים דקתני הקדים מולים לערלים אפילו הקדים ערלים כשר אם הספיק לומר

למולים קודם גמר שחיטה: רבי מאיר סבר לא בעינן פיו ולבו שוין. מכאן מדקדק ר"י דהא

דהרי בכל דוכתי ט פיגול פסול מחשבה לאו דוקא דאינו פיגול עד שיוליא בשפתיו דחי במחשבה חליה מילחה בשלא הספיק לומר למולים אמאי פסול לר' מאיר הלא גמר בלבו נמי

חוץ מן החמאת ששחמו שלא לשמה: גמ' אמר רבי שמעון בן לקיש לעולם אינו חייב עד שיהא החמץ לשוחם או לזורק לומר למולים: המתבורן לומר תרומה בו'. אפילו אי דברים שבלב לא הוו דברים גבי ההוא דובין לניכסי׳ אדעתא למיסק לארך ישראל ובעידנה דובין לה אמר (קדושין דף מע:) התם אינו טועה בדיבורו ב אבל הכא דברים שבלב הם ומה שהוליא בשפחיו אינו כלום לפי שטעה בדיבורו בא: **וסיבן** שני אף לערלים דפתיכי מולין ובו'. וא״מ א"כ אמאי קאמר הקדים מולין אפילו לא הקדים נמי אלא ששחט סימן ראשון למולים ולערלים וכן שני ואומר ר״י דקמ״ל דאפילו לא פירש אף לערלים אלא ששחט שני לערלים סתמא כיון ששחט סימן ראשון למולים מסתמא אף לערלים האמר וכן בסיפא דקתני ערלים למולים פסול אפילו הקדים מולין פסול אם פירש שני לערלים דוקא אלא הא קמ"ל דאע"פ ששחט סימן ראשון לערלים סתם לא אמרינן כיון ששחט סימן שני למולים גלי אדעתיה דבסימן ראשון אף לערלים קאמר וכשר: השוחם פסח על החמץ עובר בלא תעשה. אומר ריב"א דהפסח כשר דהא לא שנה עליו הכתוב לעכב יי דובתוספתא דמכילתין (פ"ד) תניא בהדיא השוחט את הפסח על החמץ בי"ד עובר בלא תעשה והפסח עלמו כשר ויולא בו ידי חובתו בפסח:

בו כרת עד שיפגל בכל המתיר: יש פיגול. במחשבת חלי מתיר והאי חלי מתיר הוא דשחיטה בשני הסימנין היא: 🌣 פסיכי. מעורבין: מדעבי' השוחט את הפסח על החתץ עובר בלא חטשה. דלא תשחט על חתץ וגו׳? : אף הסמיד. של בין הערבים דערב הפסח ששחטו על החתץ וטעמא יליף בגמ׳? : ר"ש אומר הפסח בי"ד. ששחטו על החתץ: לשמו חייב. משום לא תשחט על חמץ דפסח כשר הוא ושחיטה ראויה היא (ושמה שחיטה): ושלא לשמו פטור. דפסול הוא ושחיטה שאינה ראויה לאו שמה שחיטה. והכי אית ליה לר"ש בכל דוכתי בכיסוי הדם (חולין דף פה.) ובאותו ואת בנו (שם פא:) ובתשלותי ארבעה וחמשה (ב"ק דף ע.): ושאר כל הובחים ליה לר"ש בכל דוכתי בכיסוי הדם (חולין דף פה.) ובאותו ואת בנו (שם פא:) ובתשלותי ארבעה וחמשה (ב"ק דף ע.): ושאר כל ההבחים שנובחו שלא לשמן ואע"ג שכשירין הן כדתנן (ובחים דף ב.) כל הזבחים שנובחו שלא לשמן כשירין: פטור. כדמפרש בגמ'ש בעידנא דמחייב אפסח לא מיחייב אשאר זבחים: ובמועד. בחוך הפסח אם לשמו שחטו לפסח על החמץ פטור מלא חשחט דפסח שלא בזמנו לשמו פסול והויא לה שחיטה שאינה ראויה: שלא לשמו. אלא לשם שלמים: הייב. דלהכי קאי והויא לה שחיטה ראויה: שלא כשחי לא משחט בהדי לאו דלא יראה ולא ימלא ואיכא מלקות נמי דשחיטה: ושאר כל הובחים. ששחטן במועד על החמץ: בין לשמן בין כו' חייב. דהא כשירין הן ובגמים מפרש דקרא אשאר זבחים נמי אזהר: חוץ מן החטאם ששחטה שלא לשמה. לפסולה היא כדתנן בזבחים (שם) חוץ מן הפסח והחטאת וטעמא משום דכתיב בשחיטה חטאת היא מעוטא היא ולא הנשחטת שלא לשמה: גבו' עד שיהא החמן לשוחע כו'. ואע"ג דכתיב על חמך סתמא אם היה חמץ לאחד שאינו מבני חבורה ואפילו ישנו עמו בעזרה ואלו השוחטין פסחיהן רואין אותו והתרו בהן אין עוברין כדמפרש לקמיה [ע"ב] מדכתיב לא משחט ולא יליןם כל שישנו בהלנה ישנו בשחיטה ואם יש לא׳ מהן כולן עוברין: לוורק. הדם דוריקה נמי איתרביא במכילתאשי מדם זבחיףם:

בקומץ רבי מאיר אומר פיגול וחכמים אומרים אין בו כרת עד שיפגל בכל המתור, ורבנן כיון דפתרכי מולין בהאי שחיטה אין פפגלין בחצי מתיר. וקימ"ל דבמפגלין בחצי מתיר פליגר. ירושלמי אין ממשבת אוכלין בחרים המחשבת אוכלין בחרים המה אל לאוכליו. רבי שמלא אתא לגבי רבי יוחנן אמר ליה אלפני הגדה, אמר ליה מסורת בידינו מאבותינו שלא ללמד הגדה לא לבבליים ולא לבני דרום שהן גסי הרוח ומיעוטי התורה, ואתה נהדרשי ודר בדרום, ועוד מעט קטן. מתג"ל השוחט את הפסח על המפסח על המק דם זבחי (ב"א: לא תשחט על חמץ דם זבחי. רבי יהודה אומר אף התמיר מדתריב ובחי. רבי שמעון אומר הפסח בארבעה עשר לשם פסח חייב, שלא לשמו כיון שנפסל אינו עובר עליו משום שוחט על חמץ דשחיטתו לאו שחיטה היא וכן שאר דבריו זה כללם. אמר רבי שמעון בן לקיש לעולם אינו חייב עד שיהא חמץ לשוחט או לזורק,

וכדרבא. בפ"ב דובחים (ה): עדיין היא מחלוקת. גבי תפום לשון ראשון דאיפלגי בה ר' מאיר ור' יוסי באומר הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים הרי זו תמורת עולה דברי רבי מאיר דתפום לשון ראשון רבי יוסי אומר דבריו קיימים דאף בגמר דבריו אדם נתפס ואיבעיא להו

אמר חליה עולה וחליה שלמים מי מודה בה כ' מאיר או לא מי אמרינו טעמא דרבי מאיר משום דנמלך הוא

וכיון דחל שם עולה תו לא פחע אבל כי אמר לחצאין ליכא למימר הכי או דילמא כיון דפשטא ביה קדושת עולה ברישה תו לה חיילה קדושת שלמים ואמר אביי בהא ודאי מודי ר"מ רבא אמר עדיין היא מחלוקת ואותביה רבא לאביי מהשוחט את הזבח לאכול כזית בחוץ כזית למחר דקא פליג ר' יהודה אדרבנו ואמר כר' מאיר תפום לשוו ראשון דקאמר זה הכלל כל שמחשבת זמן קדמה למחשבת מקום פיגול וחייבין עליו כרת לא שנא בעבודה אחת ולא שנא בשתי עבודות שחישב בעבודה שניה מחשבת פסול בתר מחשבת פיגול לא מפקע ליה מיד פיגול דתפום לשון ראשון ורבנן סברי אף בגמר דבריו הוא נתפס והויא לה בחדה עבודה עירוב מחשבות ולה קרב המתיר כמלוותו ואנן בעינן דלא ליהוי ביה פסול אחרינא דהרצאה כתיב ביה אלמא מאן דאית ליה תפוס לשון ראשון אפילו לחלאין אית ליה דהא זיתי טובה יש בזבח ופליג ר' יהודה ואמר ליה אביי מי סברת אינה לשחיטה אלא לבסוף וחדא מחשבה היא ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף כו' וכגון דאמר סימן ראשון חוץ לזמנו ושני חוץ למקומו ור"מ סבר מפגלין בסימן אחד מכלל דרבא דאותביה מהא ס"ל אליבא דר' מאיר ור' יהודה דאינה לשחיטה אלא לבסוף וכולה מחשבה בסוף שחיטה הואי והוה ליה חדא מחשבה ונמלך ליכא למימר דהא בשני זיתים חישב ואפילו הכי פליג. והיינו דאמרינן הכא לימא קסברי אחרים אינה לשחיטה אלא לבסוף וכל מחשבת שחיטה לא מהניא אלא

אם כן חישב בגמרה וכדרבא דאמר התם עדיין היא מחלוקת באומר

לחצאין וע"כ אית ליה לרבי מאיר אינה לשחיטה אלא לבסוף ואחרים

היינו ר"מ הילכך בגמר שחיטה אין שהות לומר שני דברים והיכא

דהקדים מולין לערלים בסוף שחיטה מולין חיילי כולה הקדים ערלים

למולין ערלים חיילי כולה והוה ליה כולה ערלה ופסלה: והכא במאי

עסקינן. דקתני הקדים ערלים למולין פסול כגון שגמר בלבו להוליא

מולין אחר ערלים ולומר לערלים ולמולין. כל מחשבה דקדשים מוליא

בפיו הוא: לא בעינן פיו ולבו שוין. והלך אחר פיו ואיכא כולה ערלה

ואע"פ שלא היה בלבו אלא למקלתה: שאיני נהנה לוה. לאיש הוה: לא

אמר כלום. וסתם משנה היא ור"מ היא: סימן שני אף לערלים גרסינן.

בסימן ראשון לא היה דעתו אלא למה שהוליא בפיו ובסימן שני היה

מוסיף על מחשבתו הילכך כי הקדים ערלים למולין נגמר סימן ראשון

בערלים: ור' מאיר לטעמיה דאמר. במנחות מפגלין בחלי מתיר דתנןש

פיגל בקומץ ולא בלבונה בלבונה ולא בקומץ כלומר חישב בהקטרת

האחד על מנת לאכול מן השיריים למחר ר"מ אומר פיגול וחכ"א אין

(זבחים ל. ב"ק עב.] חולין כט: לו. קכח., ב) גי׳ חולין כט: לו. קכח., ב) גי׳ רש"ל רבא [ורש"א גורס רבה], ג) תרומות פ"ג ומ״ח] ד) מנחות נון ומ ובחים קי.], כ) מנחות עח:, ו) ועי׳ תוס׳ חולין פה. ד״ה ואיו דניו וכו' מה שהניחו בחימ'], ז) [עי' תוס' יומא כט. ד"ה אלא אפילו], ח) חולין ל., ט) [מנחות נין כ, ט) [מנחת י) [ל"ל לפני ד"ה ל) [שמות לד], (n.], (1) ל) [לקמן סד.], מ) [שס], נ) [שס], ס) [שמות לד], נ) [שס], ס) ע) [משפטים פרשה כ], פ) נ״ל זבחי. ל) וועי׳ תום׳ ה) וועי' מוס' ערכיו ה. ל"ה אדם יודע שנין לפחות מבן חדש כו'], לפחות מבן חדש כו'], ד"ה רבא וכו' דבירושל' יש

הוהות הר"ח (ה) רש" ד"ה וכדרבה בפ"ב דובחים. נ"ב דף ל' :ל״ט

גליון הש"ם

מתני' השוחם את הפסח על החמץ. עי' שלוגת לריה המשנה מני יהושני השנה סימן י"ג: מימן י"ג

מוסף רש"י

אינה לשחיטה אלא בסוף. אין השחיטה בסוף. אין השחיטה קרויה שחיטה אלא בסופה אין שחיטה (לבסוף, תולין כט:) ונפקא מינה נעני בקדשים חוץ למקומם או חוץ לומנן או מחשב שלא לשמן, אינה החשב שלא לשמן, אינה ונפחא מינה לעניו המחשב חישב בסוף שחיטה (ב"ק עב.). ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף. וכל כמה דחשיב הויא מחשבה (שם). מפגלין בחצי מתיר. פיגל בקומץ ולא שהקטיר קומץ על מנת לאכול זית מן השירים חוץ לומנו, פיגול (זבחים קי.). פסול הוא דלא חזי שלא בזמנו לשמו (חולין כ) שלא לשמו בשחמו לאחר זמנו קרב שלמים, חה שנשחט לשלמים זבח סוא (שם). סכסו סזוכה לזורק. תרח״יי).

מוסף תוספות

י. א. וקשה לר׳ א״כ היכי אמר אביי בהא ודאי מודה ר' מאיר והא בהדיא בפ׳ כיצד בתמורה מערימין (כו.) בגמרא פליגי ר' מאיר ור' יוסי בחציה עולה וחציה שלמים. תוס׳ ב. [ד]לא היה להוציא בשפתיו יותר, אלא שאילולי הוה ידע [מוכרם]. עס. ג. שלא היה מתכוין לומר מה שאמר. עס. ד. נ״ל. תרי קראי כתיב חד לא תזבח . על חמץ דם זבחי בפ׳ תשחט על חמץ דם זבחי . בפ׳ כי תשא ואע״ג דשנה בכ כ ונטא יאכ ג י טנו הכתוב אין הקרבן נפסי בכד וגו׳. שם.